

Elegičar međimurske ravni

Miroslav Magdalenić (1906—1969)

Godina 1906. smatra se iznimno plodnom u hrvatskoj glazbenoj kulturi, jer joj je podarila, ističe se, tri danas nedvojbeno najznačajnija živuća skladatelja: I. Brkanovića, M. Cipru i B. Papandopula. Pri tome se, stjecajem kojekakvih okolnosti, smćeće s uma da joj je podarila i (danas mrtvoga) MIROSLAVA MAGDALENIĆA (rođen 14. srpnja 1906.), skladatelja ne manjeg talenta ali kudikamo nezahvalnije životne sudbine od svojih spomenutih sudrugova.

Ovim prilogom nipošto se ne želi među gornju Trojicu silom ugurati i Četvrtoga. Namjena mu je da, ukazujući na značenje stvaralačkog opusa tog Četvrtoga, pokuša bar malo ublažiti istaknuto previđanje, a uz to navedenoj godini podvući zaista širokogrudnu darežljivost prema glazbenoj kulturi ove zemlje.

1. Mukotrpan ali uporno evolutivan bio je životni i stvaralački put Miroslava Magdalenića. U obitelji predodređen za učitelja, on se nakon stjecanja učiteljske diplome (1925.) upisuje na zagre-

bačku Muzičku akademiju, i to na odjel za kompoziciju. Dolazi u klasu tada najistaknutijeg pedagoga Blagoja Berse sa svom ustreptalom elegičnošću rodne međimurske ravni, ali i s upornošću mladenačkog zanosa za glazbenu umjetnost, napajanjem na izvorištu narodnog melosa svoje uže domovine. Studij nakon Bersine smrti (1934.) završava kod Krste Odaka, a onda se nakon toga (pa do smrti 1969.) — djelujući kao glazbeni pedagog na srednjim i glazbenim školama — postupno potvrđuje i kao skladatelj i kao glazbeni teoretičar.

2. Prvu veću pozornost javnosti na sebe kao skladatelja Magdalenić svraća već god. 1930., kada stvara *Prvi gudački kvartet* i (zbor uz pratnju) *Romarska po međimurskom*, kojim djelima »na prepad« osigurava sebi jedno od vrlo istaknutih mjesta među tadašnjim našim skladateljima. Stečeni ugled potvrđuje zatim u godinama neposredno pred drugi svjetski rat *Simfonijom u f-molu* (1939) s predivnim polaganim i sasvim osebnim trećim stavkom (Scherzo), da bi u godinama nakon rata — a poslije, stanovitim razlozima uvjetovane, stvaralačke stagnacije — stvorio prvenstveno na komornom području nekoliko djela kojima je nedvojbeno ukazao na novu dimenziju svog neospornog skladateljskog talenta.

Tim i takvim stvaralačkim preokupacijama Magdalenić je pridružio i one s područja glazbene pedagogije. Konkretizirao ih je stanovitim brojem radova, od kojih ga udžbenici *Solfeggio na osnovu narodnog muzičkog izraza* (I—II, 1961—62.) i *Osnove tonskog sloga* (I—II, 1968—69.) svrstavaju u red naših najznačajnijih glazbenih pedagoga-teoretičara. Prvo će djelo ostati »ne samo kao visoki domet jednog potpuno ispravnog gledanja na glazbeni odgoj budućih naših glazbenika, nego i kao dokaz autorove ljubavi prema svojoj zemlji [...]*; dok će drugo i potvrđivati istaknutu misao i za još lijepi broj godina biti naš (s obzirom na opseg iznesenog gradiva) svakako najpotpuniji udžbenik iz te glazbene discipline.

3. Srastavši i kao skladatelj i kao teoretičar duboko s rodnom grudom, Magdalenić je iz nje crpao svoju snagu. Gruda »ga je nadahnjivala nepresušnim izvorom svojih glazbenih zakonitosti, a on joj je to vraćao svakom zgodom. Da joj je vratio samo s apostrofiranim skladateljskim i pedagoško-instrukivnim djelima, vratio bi joj zaista obilno. Sasvim je, naime, sigurno da će po njima trajati u hrvatskoj glazbi«* dok nje bude, makar i — »u objektivnom stanju stvari — kao vječiti drugi«. * Trajat će i kao čovjek plemenita i upravo raskošno vedra duha, pravi sin elegične međimurske ravni.

Lovro Županović

* Citati su uzeti iz članka potpisanoga Miroslav Magdalenić — *In memoriam*, »Sv. Cecilija« XL, br. 1, siječanj 1970, 2.